บทคัดย่อดึงจากฐานข้อมูล จัดหน้าด้วยระบบอัตโนมัติ ไม่ใช่ต้นฉบับจากผู้เผยแพร่

ชื่อเรื่อง สมุดบันทึกใจดี สร้างนักเรียนดีมีคุณธรรม ภายใต้ “MODEL D.E.E.D”

ผู้วิจัย นางสาวศุภมาส พงษ์เจริญ

ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนนั้น ถือเป็นหน้าที่สำคัญของครูที่จะต้องดำเนินการอย่างมีระบบ

มีขั้นตอน เพื่อให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ทุกฝ่ายคาดหวัง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ในมาตรา ๖ ได้ระบุไว้ว่า
“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต
สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” นั้นหมายความว่า การจัดการเรียนการสอนจะต้องส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งทางด้านวิชาการ เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม
และสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข ดังนั้น คุณธรรม จึงเป็นอีก

ปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้นักเรียนเป็นคนดี ประสบความสำเร็จในการเรียนและสามารถอยู่ร่วม

กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนบ้านดอนก่อ เป็นโรงเรียนประถมขนาด ได้มุ่งปลูกฝังคุณธรรมแก่นักเรียน ๕ ประการ อันได้แก่ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ
และอุดมการณ์คุณธรรม ซึ่งได้สอดแทรกคุณธรรมข้างต้นทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
รวมถึงกิจกรรมพิเศษอื่นๆตามนโยบายมาโดยตลอดการเข้าร่วมโครงการฯ ผู้ปกครองส่วนใหญ่คาดหวังให้นักเรียน เป็นคนดีคนเก่งของสังคม จบการศึกษาแล้วมีอาชีพมีงานทำ
และศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น เมื่อพิจารณาความคาดหวังดังกล่าวแล้วจึงเล็งเห็นว่าคุณธรรม “ความรับผิดชอบ” ของนักเรียน
ถือเป็นคุณธรรมหลักสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้ความคาดหวังดังกล่าวสัมฤทธิผลมากที่สุด

ในยุคปัจจุบันที่สังคมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม
การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนตั้งแต่วัยเยาว์จึงนับเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นช่วงเวลาแห่งการวางรากฐานชีวิต นวัตกรรม
“สมุดบันทึกใจดี สร้างนักเรียนดีมีคุณธรรม” ภายใต้โมเดล “MODEL D.E.E.D” จึงถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงคุณธรรมผ่านกระบวนการสะท้อนคิดอย่างมีระบบและต่อเนื่อง

โมเดล “MODEL D.E.E.D” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

D = Discipline (วินัย)

E = Empathy (ความเข้าใจผู้อื่น)

E = Ethics (จริยธรรม)

D = Development (การพัฒนาตนเอง)

โดยแต่ละองค์ประกอบมีเป้าหมายเพื่อพัฒนา“อัตลักษณ์คนดี” ของนักเรียนในมิติต่างๆ ทั้งด้านพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึก และคุณค่าทางจิตใจ ผ่านกิจกรรมการเขียนบันทึกประจำวัน
ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดทบทวนพฤติกรรมของตนเอง สะท้อนผลของการกระทำ ทั้งดีและไม่ดี พร้อมกำหนดแนวทางในการพัฒนาตนเองในวันต่อไป ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รูปแบบน่ารัก
ส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของ และความภาคภูมิใจในตนเองนวัตกรรมนี้ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ผ่านการตรวจ ติดตาม
และให้ข้อเสนอแนะที่สม่ำเสมอ อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นหลักฐานในการประเมินพฤติกรรม รายงานความก้าวหน้าทางด้านคุณธรรม
หรือใช้ประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมประจำชั้นเรียนหรือรายบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนั้น ยังตอบโจทย์นโยบายสถานศึกษาคุณธรรม สพฐ. และแผนพัฒนาการศึกษาในมิติของการสร้างคนดีมีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีจิตอาสา
โดยนวัตกรรมนี้ช่วยยกระดับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ หลักพหุปัญญา (Multiple Intelligences) และการเรียนรู้แบบ Active Learning
ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมได้จริง สมุดบันทึกใจดี” ภายใต้ “MODEL D.E.E.D”
เป็นนวัตกรรมที่มีความสำคัญและมีศักยภาพในการปลูกฝังพฤติกรรมคุณธรรมให้กับนักเรียนอย่างยั่งยืน ช่วยสร้างคนดีในสังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการลงมือทำและพัฒนาจากภายใน

ความรับผิดชอบ จึงเป็นปัจจัยหลักสำคัญที่จะส่งผลการพัฒนา เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีและสำคัญอีกอย่าง

หนึ่งความรู้สึกรับผิดชอบ เปรียบได้กับนิสัยและทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตาม

ระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและมีความรับผิดชอบที่มีต่อส่วนร่วม อันจะช่วยให้

การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สงบสุข ฉะนั้น ความรับผิดชอบจึงเป็นปัจจัยคุณธรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนนั้นได้ทราบหน้าที่อันพึงปฏิบัติในการอยู่ร่วมกับคนในสังคมต่อไป
เนื่องจากนักเรียนในปัจจุบันได้รับอิทธิพลหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านพฤติกรรม ความคิด ทั้งจากภายในและภายนอก ไม่ว่าจะเป็นสื่อเทคโนโลยี สังคมออนไลน์
ตลอดจนพฤติกรรมเลียนแบบ จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีความพยายามใน
การแก้ปัญหาและส่งเสริมความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนในรูปแบบที่แตกต่างกันตามบริบท ของโรงเรียน ด้วยเหตุผลข้างต้นผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนและครูที่ปรึกษานักเรียน
จึงได้คิดค้น นวัตกรรมเพื่อพัฒนาสร้างสรรค์นักเรียนให้มีคุณลักษณะคุณธรรมด้านความรับผิดอชอบ ชื่อ “สมุดบันทึกใจดี สร้างนักเรียนดีมีคุณธรรม” ภายใต้โมเดล “MODEL D.E.E.D” ขึ้น
ประการหนึ่งเพื่อ ส่งเสริม พัฒนาให้นักเรียนโรงเรียนบ้านดอนก่อ มีความรับผิดชอบในการเรียนตามความคาดหวังของ ผู้ปกครอง
อีกประการหนึ่งก็เพื่อปลูกฝังคุณธรรมด้านความรับผิดชอบตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ก่อเกิดความยั่งยืนสืบไป

ที่อยู่อ้างอิง (URL) : https://publish.vichakan.net/show/1432
วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 27 กรกฎาคม 2568
พิมพ์ : วันที่ 6 กันยายน 2569 เวลา 18.34 น.